

Zasady Oceniania Wewnętrznego w Zespole Szkół nr 1 im. KEN w Nowym Sączu
EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA
Rok szkolny 2018/2019

I. Ogólne zasady oceniania z przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa:

1. Ocenie podlegają różne formy aktywności i umiejętności ucznia, przy czym obowiązkowe uznaje się sprawdziany pisemne, testy, sprawdziany umiejętności praktycznych, oraz odpowiedzi ustne.
2. Każdy uczeń oceniany jest zgodnie z zasadami sprawiedliwości poprzez rozpoznanie poziomu i postępów w opanowaniu wiadomości i umiejętności do wymagań edukacyjnych.
3. Nauczyciel zapowiada sprawdziany, testy z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem wpisując je do dziennika.
4. Jeżeli uczeń opuścił sprawdzian, test z przyczyn losowych to ma obowiązek napisać go w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły.
5. Tylko ocenę niedostateczną ze sprawdzianu, testu, uczeń może poprawić w ciągu dwóch tygodni, wcześniej zgłaszając to nauczycielowi.
6. Ocena z poprawy sprawdzianu zostaje wpisana w osobnej kolumnie z zachowaniem wagi pierwszej oceny.
7. Nie wpisuje się oceny z poprawy, gdy uczeń uzyskał taką samą bądź niższą niż w pierwszym terminie.
8. Krótkie sprawdziany wiadomości, zwane kartkówkami mogą obejmować materiał z trzech ostatnich lekcji, nie muszą być zapowiadane. Wszystkie oceny łącznie z ocenami niedostatecznymi zawsze są wpisywane, zaś oceny niedostateczne uzyskane przez ucznia nie ulegają poprawie, ponieważ sprawdzają wiedzę i umiejętności z bieżącego materiału.
9. W przypadku stwierdzenia niesamodzielności pracy uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawy.
10. Nie ocenia się uczniów z bieżącego materiału do tygodnia po dłuższej usprawiedliwionej, trwającej co najmniej tydzień nieobecności w szkole, pod warunkiem, że uczeń zgłosi ten fakt przed lekcją.
11. Uczeń ma prawo do jednokrotnego nie przygotowania w półroczu. Fakt ten zawsze jest odnotowany w dzienniku pod datą zgłoszenia(nie dotyczy to kartkówek, sprawdzianów pisemnych, praktycznych, testów, lekcji powtórzeniowych)
12. Za brak zadania domowego uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
13. Uczeń, który opuścił co najmniej 50% obowiązkowych zajęć z przedmiotu nie jest klasyfikowany.
14. Oceny z sprawdzianów, testów wpisywane są do dziennika kolorem czerwonym, pozostałe wpisywane są na niebiesko lub czarno.
15. Wszystkie oceny otrzymane przez ucznia są jawne.

II. Formy pracy na zajęciach edukacji dla bezpieczeństwa:

1. Udział w dyskusji, pogadance, prezentowanie własnej wiedzy, prezentowanie wyników własnej pracy (prezentacje multimedialne)
2. Ćwiczenia praktyczne poprzedzone instruktażem i pokazem
3. Burza mózgów
4. Pytania i odpowiedzi
5. Praca uczniów z podręcznikiem – wdrażająca do samodzielnego uczenia się oraz kształtująca umiejętność rozumienia czytanego tekstu.
6. Praca w grupach- może przybierać różne formy

III. Obszary oceniania z edukacji dla bezpieczeństwa:

Oceniając osiągnięcia ucznia bierzemy pod uwagę, w jakim stopniu uczeń:

1. Zna strukturę obronności państwa, rozumie ich rolę oraz zna formę spełniania powinności obronnych przez organy administracji i obywateli.
2. Zna zasady postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia życia, zdrowia, mienia, zna zasady planowania i organizowania działań.
3. Umie udzielać pierwszej pomocy poszkodowanym w różnych stanach zagrażających życiu i zdrowiu.
4. Uczestniczy nie tylko aktywnie na lekcji, ale potrafi przygotować materiały do lekcji, prezentacje i przedstawić je na zajęciach.
5. Bierze udział w zajęciach pozalekcyjnych, konkursach, zawodach oraz czynnie działa w szkolnym kole PCK, ZHP, Związek Strzelecki Strzelec- co podnosi jego ocenę na koniec roku.
6. Opanował materiał nauczania.

IV. Sposób dokumentowania informacji o uczniu:

1. Są to odnotowane oceny w dzienniku lekcyjnym z odpowiedzi ustnych, sprawdzianów, testów, zadań domowych, referatów, prezentacji, aktywności, nie przygotowania do lekcji.
2. Zeszyt ucznia- oceny z odpowiedzi, zadania domowe.
3. Dokumentacja nauczyciela – sprawdziany, testy, prezentacje, referaty.

V. Sposoby sprawdzania postępów ucznia w nauce:

1. Sprawdzenie stopnia znajomości i rozumienia materiału dydaktycznego poprzez odpytywanie- minimum jedna odpowiedź ustna w roku.
2. Sprawdziany, testy, kartkówki – minimum dwie w półroczu.

3. Zadania domowe – duża częstotliwość, sprawdzanie zadań domowych minimum raz w półroczu.
4. Zaangażowanie w przebieg lekcji, umiejętność pracy w grupie, pomysłowość w rozwiązywaniu zadań – na każdej lekcji może być zaznaczane w formie oceny bądź plusów(+) za tzw. Aktywność, 5 plusów= ocena bardzo dobry.
5. Referaty i prezentacje – w zależności od potrzeb w realizowanym materiale.

VI. Kryteria oceniania:

1. Odpowiedź ustna:

- Bezbłędna, wyczerpująca, ujmująca wiadomości w stopniu wykraczającym – **celujący**
- Bezbłędna, samodzielna, i wyczerpująca – **bardzo dobry**
- Bezbłędna, samodzielna, ale nie pełna odpowiedź- **dobry**
- Bezbłędna, samodzielna, niepełna – **dostateczny**
- Wskazuje braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności, rozwiązuje typowe zadania tylko przy pomocy nauczyciela – **dopuszczający**
- Brak lub całkowicie błędna odpowiedź, wskazująca na nie opanowanie materiału i umiejętności – **niedostateczny**

2. Oceny częściowe z prac pisemnych

- **0 - 34% - niedostateczny**
- **35 - 50% - dopuszczający**
- **51- 69% - dostateczny**
- **70 - 85% - dobry**
- **86 - 94% - bardzo dobry**
- **95 - 100 % - celujący**

W zależności od poziomu klasy nauczyciel ma prawo obniżyć punktację.

W kartkówkach pomijamy ocenę celująca (z wyjątkiem przedstawienia treści ponadprogramowych)

3. Udział w konkursach, zawodach, kołach zainteresowań

- w zawodach szkolnych – ocena częściowa: **bardzo dobry**
- za zajęcie I i II miejsca w zawodach szkolnych – **ocena roczna podniesiona o jeden stopień**
- w zawodach o szczeblu rejonowym – **ocena częściowa: celujący**
- za czynne działanie w Szkolnym Klubie Wolontariatu „Silni sercem”, ZHP – **ocena roczna podniesiona o jeden stopień**

VII. Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie:

OCENA	WIEDZA, UMIEJĘTNOŚCI I AKTYWNOŚĆ	ZAKRES WIEDZY
Celująca	Uczeń zdobył wiedzę znacznie wykraczającą poza zakres programu nauczania. Uczeń: ▪ inicjuje dyskusje na określony temat ▪ przedstawia własne (racjonalne) koncepcje rozwiązań, działań, przedsięwzięć ▪ systematycznie wzbogaca swoją wiedzę i umiejętności, dzieli się z nimi z grupą ▪ odnajduje analogie, wskazuje szanse i zagrożenia określonych działań ▪ wyraża własny, krytyczny, twórczy stosunek do omawianych zagadnień ▪ argumentuje własne poglądy, posługując się wiedzą pozaprogramową ▪ odnosi sukcesy w rywalizacji pozaszkolnej/pozalekcyjnej w konkursach, których tematyka pokrywa się z treściami kształcenia realizowanymi na zajęciach edukacji dla bezpieczeństwa	Uczeń potrafi: ○ przedstawić udział Polskich Sił Zbrojnych w Siłach Pokojowych ONZ; ○ przedstawić szczegółowo Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej; ○ scharakteryzować służbę zawodową żołnierzy, wojskowe szkolnictwo zawodowe; ○ przedstawić szczegółowo konwencjonalne środki rażenia; ○ scharakteryzować realizację zadań OC w Polsce; ○ wymienić dobra kultury objęte ochroną specjalną i uzasadnić ją; ○ propagować pracę w wolontariacie; ○ przygotować plan działania członków rodziny po usłyszeniu sygnałów alarmowych i komunikatów ostrzegawczych; ○ przygotować i przedstawić zestaw zastępczych środków ochrony indywidualnej; ○ zaproponować sposoby przystosowania najbliższej budowli komunikacyjnej jako zbiorowego środka ochrony ludności; ○ opisać uwarunkowania ewakuacji I, II i III stopnia ludzi i zwierząt; ○ zaprojektować ewakuację w miejscu zamieszkania; ○ przeanalizować skutki zagrożeń dla

		mieszkańców kraju i zaproponować, jak ich uniknąć; ○ przedstawić postępowanie ze znalezionymi materiałami promieniotwórczymi; ○ zaprojektować akcję ratowniczą w miejscu zamieszkania w przypadku wystąpienia katastrofy budowlanej; ○ scharakteryzować współczesny terroryzm i jego skutki; ○ przedstawić przykłady panicznych zachowań i podać błędy w ich przewyciężaniu; ○ scharakteryzować zasady pierwszej pomocy i uzasadnić konieczność stosowania każdej z nich; ○ udzielić pomocy kolegom w szkole w sytuacji wystąpienia urazów; ○ wykonać resuscytację niemowlęcia; ○ scharakteryzować choroby układu kostnego i sposoby zapobiegania im; ○ rozpoznać krwawienie wewnętrzne i udzielić pomocy w przypadku krwotoku wewnętrznego; ○ przedstawić skutki nieumiejętnego udzielenia pomocy w różnych sytuacjach urazowych.
Bardzo dobra	Uczeń opanował wszystkie treści programu i sprawnie wykorzystuje wiedzę z innych przedmiotów do wykonywania zadań z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa Uczeń: ▪ sprawnie korzysta z wszystkich dostępnych źródeł informacji ▪ samodzielnie rozwiązuje zadania problemy postawione przez nauczyciela ▪ jest aktywny na lekcjach i uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa (zawody, konkursy) lub zajęciach pozaszkolnych o specyfice zbliżonej do przedmiotu ▪ bezbłędnie wykonuje działania ratownicze, koryguje błędy kolegów, odpowiednio wykorzystuje sprzęt i środki ratownicze ▪ sprawnie wyszukuje w różnych źródłach informacje o sposobach alternatywnego działania (także doraźnego) ▪ umie pokierować grupą rówieśników	Uczeń potrafi: ○ scharakteryzować warunki bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej; ○ przedstawić zadania Służb Wywiadu Wojskowego i Służb Kontrwywiadu Wojskowego; ○ przedstawić powinności obronne instytucji i przedsiębiorstw; ○ dokonać porównania środków rażenia i środków ochrony przed siłą rażenia poszczególnych rodzajów broni; ○ scharakteryzować oddziaływanie TSP na organizmy żywe; ○ przedstawić prawne sposoby ochrony ofiar konfliktów o charakterze międzynarodowym; ○ scharakteryzować poszczególne elementy Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego; ○ opracować plan ewakuacji ludzi i mienia w miejscu zamieszkania; ○ być pomocnym w czasie ewakuacji w szkole; ○ posługiwać się środkami ochrony indywidualnej; ○ zaproponować ukrycie dla siebie na wypadek zagrożenia; ○ przedstawić i uzasadnić sposób postępowania ludności na terenach popowodziowych, w rejonie katastrofy budowlanej, skażonych chemicznie; ○ scharakteryzować czynniki wywołujące panikę i przeciwdziałać im; ○ wykonać badanie urazowe uszkodzonego; ○ wykonać resuscytację z defibrylacją; ○ rozpoznać wstrząs pourazowy i udzielić pomocy uszkodzonymu ze

		wstrząsem; ○ udzielić pomocy poszkodowanemu z urazami kostnymi i termicznymi, amputacją urazową;
Dobra	Uczeń opanował wszystkie podstawowe treści programu oraz niektóre treści ponadpodstawowe Uczeń: ▪ samodzielnie korzysta ze wskazanych źródeł informacji ▪ poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo – skutkowym ▪ samodzielnie wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu złożoności ▪ podejmuje wybrane zadania dodatkowe ▪ jest aktywny na lekcjach ▪ poprawnie wykonuje działania ratownicze, umie dobrać sprzęt i środki ratownicze do rodzaju urazu/ zranienia	○ Uczeń potrafi: ○ przedstawić elementy Systemu Obronnego Rzeczypospolitej Polskiej; ○ scharakteryzować zadania Wojsk Lądowych, Sił Zbrojnych, Sił Powietrznych, Marynarki Wojennej, Wojsk Specjalnych i Narodowych Sił Rezerwy; ○ przedstawić powinności obronne władz samorządowych; ○ przedstawić konwencjonalne środki rażenia; ○ scharakteryzować czynniki rażenia broni jądrowej i ich oddziaływanie na organizmy żywe; ○ przedstawić zasady ochrony ludności cywilnej zawarte w Międzynarodowym Prawie Humanitarnym; ○ przedstawić działalność różnych organizacji humanitarnych; ○ opisać elementy Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego; ○ przedstawić prawny aspekt ochrony dóbr kultury; ○ podać zasady zachowania się ludności po usłyszeniu alarmu; ○ opisać zasady ewakuacji w szkole i obowiązki poszczególnych osób przebywających w budynku podczas ewakuacji; ○ scharakteryzować środki ochrony zespołowej; ○ podać uwarunkowania i zasady ochrony zwierząt; ○ dokonać podziału zagrożeń występujących w Polsce i podać ich skutki; ○ zaproponować postępowanie dla swojej rodziny na wypadek powodzi; ○ podać zasady postępowania w szkole i domu na wypadek awarii, katastrofy lub pożaru; ○ przedstawić zasady postępowania w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa; ○ omówić sposoby zapobiegania panice; ○ wykonać resuscytację osobie dorosłej; ○ pomóc poszkodowanemu z niedrożnością; ○ stosować schemat postępowania na miejscu zdarzenia w sytuacji urazowej.
Dostateczna	Uczeń opanował podstawowe treści programu, pozwalające na podejmowanie działań ratowniczych i zabezpieczających Uczeń: ▪ pod kierunkiem nauczyciela wykorzystuje podstawowe źródła informacji ▪ samodzielnie wykonuje proste zadania w trakcie zajęć ▪ przejawia przeciętną aktywność ▪ potrafi podjąć działania podnoszące własne bezpieczeństwo	Uczeń potrafi: ○ wymienić elementy Systemu Obronnego Rzeczypospolitej Polskiej; ○ przedstawić Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej; ○ scharakteryzować służbę wojskową, powszechną samoobronę ludności; ○ scharakteryzować poszczególne rodzaje broni masowego rażenia; ○ scharakteryzować środki ochrony przed bronią konwencjonalną i masowego rażenia;

		○ przedstawić dokumenty międzynarodowego prawa humanitarne; ○ opisać oznakowanie dóbr kultury; ○ scharakteryzować zachowanie się ludności po usłyszeniu sygnałów alarmowych; ○ scharakteryzować oznakowanie dróg ewakuacyjnych; ○ scharakteryzować zastępcze środki ochrony indywidualnej; ○ opisać zasady zachowania w budowlach ochronnych; ○ zabezpieczyć pomieszczenia dla zwierząt gospodarskich; ○ przedstawić zasady postępowania podczas sytuacji kryzysowych w górach, nad wodą, podczas nawałnicy, huraganowego wiatru; ○ omówić sposób postępowania na wypadek powodzi; ○ scharakteryzować skutki awarii, katastrof, pożarów; ○ opisać swoje postępowanie w czasie ataku terrorystycznego; ○ scharakteryzować czynności pierwszej pomocy; ○ rozpoznać niedrożność oddechową; ○ układać uszkodzonego w pozycji bocznej ustalonej; ○ podać schemat postępowania z nieprzytomnym bez oddechu, z krwotokiem, po oparzeniach cieplnych i słonecznych; ○ scharakteryzować urazy kostne.
Dopuszczająca	Uczeń ma braki w wiedzy, które jednak nie uniemożliwiają dalszej edukacji i mogą zostać usunięte. Uczeń: ▪ z pomocą nauczyciela wykonuje proste zadania ▪ opanował najbardziej elementarne umiejętności z zakresu przedmiotu	○ Uczeń potrafi: ○ wymienić polityczne uwarunkowania bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej; ○ podać formy spełniania obowiązku obrony kraju; ○ podać swoje powinności obronne; ○ wymienić rodzaje broni; ○ opisać ruchome i nieruchome dobra kultury; ○ wymienić zasady prawa humanitarne; ○ podać zadania obrony cywilnej; ○ rozróżnić dźwięki sygnałów alarmowych; ○ opisać drogi ewakuacyjne z budynku szkolnego; ○ zaproponować etatowe i zastępcze środki ochrony indywidualnej; ○ wymienić rodzaje budowli ochronnych i opisać ich przeznaczenie; ○ przedstawić cele i sposoby ochrony zwierząt; ○ podać rodzaje współczesnych zagrożeń; ○ przedstawić sposoby sygnalizacji potrzeb podczas zagrożeń; ○ opisać przyczyny awarii, katastrof i pożarów; ○ opisać swoje zachowanie w sytuacji porwania, zauważenia pakunku niewiadomego pochodzenia w szkole; ○ zdefiniować słowo panika, terroryzm; ○ przedstawić schemat postępowania na miejscu zdarzenia;

		- o podać zawartość apteczki samochodowej, pierwszej pomocy i domowej; - o wezwać służby ratownicze; - o udrożnić drogi oddechowe uszkodzonego; - o rozpoznać zatrzymanie krążenia; - o podać sposoby zapobiegania ciałom obcym w drogach oddechowych; - o podać sposoby tamowania krwotoków i wybrać do tej czynności odpowiednie materiały; - o opisać objawy i udzielić pomocy uszkodzonymu ze skręconą kończyną; - o opisać oparzenia i ich stopnie.

VIII. Ustalenie oceny za I półrocze i oceny rocznej:

LP.	RODZAJ AKTYWNOŚCI	WAGA OCENY
1.	Sprawdziany pisemne, testy	3
2.	Sprawdziany umiejętności praktycznych	3
3.	Aktywność pozalekcyjna (Zawody, olimpiady, zajęcia dodatkowe z EdB, działalność w PCK,ZHP, wolontariacie itd.)	3
4.	Odpowiedź ustna	2
5.	Kartkówki	2
6.	Prezentacje, referaty	1
7.	Aktywność na zajęciach	1
8.	Zadania domowe	1

IX. Warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna:

1. Uczeń lub jego rodzice/prawni opiekunowie mają prawo wnioskować na piśmie o podwyższenie oceny z przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa w terminie nie dłuższym niż 3 dni robocze od otrzymania informacji o przewidywanych dla niego ocenach za I półrocze lub rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć. Wniosek składa się na ręce Dyrektora Szkoły wraz z uzasadnieniem.
2. Z wnioskiem o podwyższenie oceny może wystąpić uczeń lub jego rodzice / prawni opiekunowie jeśli uczeń spełnia następujące warunki:
  - Brał udział w przynajmniej 75% zajęć z edukacji dla bezpieczeństwa
  - Przystąpił do wszystkich form sprawdzania wiadomości i umiejętności
  - Ze wszystkich prac klasowych oraz sprawdzianów wiedzy i umiejętności w danym półroczu otrzymał oceny pozytywne
  - Średnia ocen z zapowiedzianych form sprawdzania wiedzy i umiejętności w danym półroczu jest wyższa o co najmniej 0,6 od przewidywanej od przewidywanej oceny
  - Brał udział i osiągał sukcesy w olimpiadzie, konkursach, zawodach, z którego wnioskuje o podwyższenie oceny (dotyczy wnioskowania o ocenę najwyższą)
  - Zaistniały inne ważne okoliczności uniemożliwiające uzyskanie oceny wyższej niż przewidywana przez nauczyciela

X. Sposób informowania rodziców/ prawnych opiekunów o:

a) wymaganiach edukacyjnych

b) warunkach i trybie uzyskiwania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna

- Spotkania indywidualne
- Przekazywanie informacji za pośrednictwem wychowawcy klasy.
- Poprzez dziennik elektroniczny

XI. Dostosowanie wymagań dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się:

Dbając o indywidualizację procesu nauczania dostosowujemy wymagania dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Wszystkich uczniów obowiązują treści podstawy programowej, dlatego też proces indywidualizacji odbywa się tylko na poziomach: doboru metod nauczania i oceniania.

DYSLEKSJA, DYSORTOGRAFIA, DYSGRAFIA, Dyskalkulia

Wskazówki do pracy z uczniem

- Stosujemy zalecenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
- Dostosowujemy swoje wymagania do faktycznych możliwości ucznia.
- Stosujemy częste zachęty i pochwały.
- Organizujemy tak pracę w czasie zajęć edukacyjnych, aby zapewnić dziecku dyslektycznemu osiągnięcie choćby niewielkich sukcesów.
- Wydłużamy koniecznie czas pracy, np. w czasie pisania sprawdzianów.
- Nie wymagamy czytania głośnego, indywidualnego w obecności klasy.
- Nie omawiamy błędów ucznia przy całej klasie.
- Nie przeciążamy ucznia większą ilością pisania i czytania.
- Nie zwiększamy napięć emocjonalnych dziecka dużymi wymaganiami oraz wywoływaniem do tablicy.
- Nie wskazujemy ucznia do natychmiastowej odpowiedzi, gdyż może on mieć trudności z szybkim przypomnieniem sobie wiadomości.
- Czekamy cierpliwie, aż uczeń odpowie. Jeśli nawet jego odpowiedź jest niepoprawna, to przy pomocy dodatkowych pytań pomagamy uczniowi w udzieleniu oczekiwanej odpowiedzi.
- Stwarzamy uczniowi możliwości pisania na komputerze lub drukowanymi literami.
- Stosujemy dodatkowe instrukcje, dzielimy instrukcje na mniejsze części, kilkakrotnie je powtarzać.

Ocenianie

- Przy ocenianiu uwzględniamy wolne tempo pracy ucznia.
- Nie omawiamy na forum klasy błędów popełnionych przez ucznia.
- Punktem odniesienia przy wystawianiu oceny nie są wyniki uzyskane przez innych uczniów, ale porównanie osiągnięć dziecka z jego wcześniejszymi dokonaniem.
- Nie oceniamy prac pisemnych pod kątem ortografii – zaleca się zaznaczanie błędów i zachęcanie ucznia do samodzielnej pracy nad ich poprawą.
- Stosujemy ocenę jakościową – opisową, uwzględniającą poziom trudności, a nie średni wymagany poziom.
- Uwzględniamy rozbieżności między wymową a pismem.
- Nie oceniamy prac pod kątem estetyki i czytelności pisma.
- Przy ustalaniu oceny bierzemy pod uwagę różne czynniki, np. włożony wysiłek.
- Ocenimy osiągnięcia we właściwy sposób. Udzielamy pochwały po każdej poprawnej odpowiedzi, natomiast unikamy stawiania ocen za odpowiedzi słabe i nie na temat.
- Należy uznawać fakt przekręcenia nazwy wydarzenia historycznego lub pojęcia.
- Oceniamy wiadomości ucznia głównie na podstawie wypowiedzi ustnych. Nie należy dyskwalifikować prac napisanych nieczytelnie. Uczeń powinien odczytać je nauczycielowi.
- Przy sprawdzaniu znajomości pojęć wskazane jest stosowanie dodatkowych, naprowadzających pytań.

Zespół Aspergera

Wskazówki do pracy z uczniem

- Staramy się, aby każde zajęcia przebiegały według stałego schematu.
- Formułujemy polecenia w sposób jasny, precyzyjny (jeśli trzeba, kilkakrotnie powtórzyć polecenia – czasami indywidualnie konkretnemu uczniowi).
- Wskazujemy rzeczy najważniejsze, najistotniejsze informacje.
- Stosujemy więcej informacji i poleceń w formie pisemnej (obrazki, ilustracje), gdyż jest ona łatwiejsza do przyswojenia dla takich uczniów.
- Podpowiadamy i naprowadzamy ucznia w czasie odpowiedzi ustnej.
- Działamy zdecydowanie w przypadku niewłaściwej reakcji dziecka – powiedzieć mu, co w danej chwili ma zrobić.
- Nie pozostawiamy ucznia bez pracy, gdyż wtedy może dojść do niepożądanych zachowań.
- Dbamy, aby w otoczeniu ucznia było jak najmniej bodźców rozpraszających (wzrokowych, słuchowych) – na ławce powinny znajdować się tylko przedmioty aktualnie niezbędne do pracy.

Ocenianie

- Nie obniżamy ocen przedmiotowych z powodu objawów typowych dla zespołu Aspergera.

ADHD

Wskazówki do pracy z uczniem

- Dostosowujemy, na podstawie opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia.
- Stwarzamy warunki do wielokrotnego powtarzania i utrwalania materiału.
- Udzielamy uczniowi nieskomplikowanych instrukcji.
- Monitorujemy postępy pracy ucznia i w razie konieczności przywołujemy jego uwagę.
- Akcentujemy wyraźnie każde nowe polecenie (można wspólnie z uczniami opracować jakiś znak, który będzie sygnałem zwrócenia uwagi na nauczyciela bądź przywołaniem do pracy).

- Wypracowujemy wspólnie z uczniami różne sposoby sporządzania notatek, np. mapa pojęciowa.
- Przestrzegamy wcześniej ustalonych zasad i konsekwentnie je egzekwujemy.
- Stosujemy częste nagrody i pochwały za przejawy pożądanego zachowania.
- Stwarzamy odpowiednie warunki do pracy (odpowiednio przygotowane miejsce, ograniczenie bodźców rozpraszających uwagę).
- Zachęcamy do dodatkowej aktywności mającej na celu rozładowanie emocji.
- Ukierunkowujemy nadmierną aktywność ucznia, np. angażując go w przygotowanie sprzętu itp.
- Demonstrujemy nowe lub trudne zadania, wykonując czynności z krótkim, jasnym komentarzem.
- Dostosowujemy czas trwania zadania do możliwości skupienia się ucznia.
- Zwracamy uwagę na staranność pracy wykonywanej przez ucznia, a także na jej ukończenie. Należy zachęcić ucznia, aby powrócił do przerwanej pracy.
- Jasno określamy zasady wykonania zadania oraz czas jego ukończenia.
- Powierzamy uczniowi zadania związane z jego odpowiedzialnością za jego wykonanie. Wykonywane zadanie nie może jednak przekraczać możliwości ucznia.

Ocenianie

- Nie obniżamy ocen przedmiotowych oraz ocen zachowania z powodu objawów ADHD.
- Stosujemy korzystną dla ucznia ocenę opisową, pokazującą mocne i słabe strony jego pracy.
- Wydłużamy uczniowi czas pisania sprawdzianu, jeśli zaistnieje taka konieczność.

Niedosluch

Wskazówki do pracy z uczniem

- Stosujemy zasadę stopniowania trudności.
- Stosujemy jak najwięcej pomocy wizualnych: tablic, ilustracji.
- Zapisujemy w widocznym miejscu słowa kluczowe, pojęcia (mapa pojęciowa).
- Pomagamy w interpretacji tekstów, a także w ich odczytaniu.
- Dokonujemy wspólnie z uczniami selekcji wiadomości.
- Przygotowujemy notatki zawierające najistotniejsze informacje.
- Powtarzamy najistotniejsze wiadomości kilkakrotnie w czasie lekcji.
- Zapewniamy dobre oświetlenie sali i miejsce na wprost nauczyciela – możliwość czytania z ust.
- Mówiąc do klasy, stajemy w pobliżu ucznia.
- Zwracamy się często do ucznia w czasie lekcji, zadajemy pytania, aby zwiększyć jego koncentrację w czasie zajęć.

Ocenianie

- Przygotowujemy sprawdziany z mniejszej partii materiału.
- Uwzględniamy wysiłek i zaangażowanie ucznia w proces zdobywania wiedzy i nabywania nowych umiejętności.
- Stosujemy, oprócz oceny, informację zwrotną od nauczyciela.
- Ustalamy kryteria oceniania uwzględniające występowanie obiektywnych trudności, wynikających z uszkodzenia słuchu.

Niedowidzenie

Wskazówki do pracy z uczniem

- Przygotowujemy materiały pisane czcionką o odpowiedniej wielkości.
- Wydłużamy czas przeznaczony na samodzielną pracę z tekstem.
- Stosujemy kontrasty kolorystyczne.
- Udostępniamy omawiany obiekt do indywidualnej obserwacji.
- Opisujemy słownie (szczegółowo) obiekty, gdyż uczeń może nie zobaczyć ich istotnych elementów.
- Dbamy o miejsce blisko nauczyciela, aby uczeń mógł lepiej widzieć i słyszeć.

Ocenianie

- Bierzemy pod uwagę przede wszystkim aktywność ucznia, wkład pracy, zainteresowanie przedmiotem, systematyczność i pilność oraz wiadomości i umiejętności.
- Bazujemy przy ustalaniu oceny na mocnych stronach ucznia.
- Wprowadzamy elementy oceniania kształtującego w celu poinformowania ucznia, co już osiągnął, a nad czym jeszcze musi popracować – stosujemy informację zwrotną.

XII. Prawa i obowiązki ocenianych w przypadku ustalenia stopnia z naruszeniem prawa:

1. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna (półroczna) ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny. Zastrzeżenia mogą być zgłoszone w terminie do 7 dni po zakończeniu zajęć dydaktyczno - wychowawczych.
2. W przypadku stwierdzenia, że roczna (półroczna) ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, dyrektor szkoły powołuje komisję, która przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia, w formie pisemnej i ustnej, oraz ustala roczną (półroczną) ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych.